

Tionde roten, tomt 39

Kvarteret Vadman

På ”väderkvarnsberget” ovanför Bödels-
trappan

Se inledande anmärkningar till 10.31.

Troligen här bodde 1704 en *murmästaregesäll Anders Persson* om vilken man endast vet, att han betalade för hemmavärd i Gustavi kyrka den 12.4.1694. Han delade gården med *Sven skräddare månadstjänare*. Denne övertager gården helt och bodde 1706–1710 tillsammans med sin son *handskmakaren Jöns Svensson*. I ett brev från magistraten till Herr Översten och Commendanten Posse den 27.8.1706 (Ba 17, 159) berättas följande: ”några mästare av Handskmakareämbettet härsammastädes hade av haat och illwillia angivit honom Jöns Swensson hos Herr Lieutnant Ståhlberg för en lösdrifware, hwarpå han uti sin faders huus är blefwen antastad och i arrest förd. Jöns Svensson hade den 23 nov. 1691 genom skriftligt accord hos framlidne Henrik Hanton, där han riktigt har utstått sina accorderade läroår, och sedan i några år arbetat för gesäll och för åren 1700–04 här i staden betalt sin dryga Contribution efter upwiste qwittenser. När han war sinnat att sätta sig här neder och blifwa Mästare. Så wardt honom det förwägrat, emedan han icke hade wandrat, hwarföre han begaf sig till Malmö och der arbetade ett år eller något mera och förestod en mästars verkstad, hafwandes också där erlagt 1705 års Contribution efter qwittens. Men medlen woro ringa och han hade större lust att sätta sig neder här i staden eller någon annan ort i neiden. Ty reste han till sin broder, hwilken med handskmakareämbetets permission arbetar i Vänersborg till dess han kan hinna med att göra sitt mästerstycke, hos hwilken han något litet fördrögd, hwarest han också blefwet för innewarande åhrs Contribution anskrefwen, den Brodern för honom erläggia och betala skall. Men som han icke kunde utvälja sig något wisst boställe att sätta sig neder, innan han fick gjort sitt mästerstycke, så begaf han sig till den ändan hit till Göteborg att anmäla sig och äska Embetet, ärnandes sig med strömbåten Raphael fara neder från Strömmen, då winden blef så Contrair, att han lämbnade sina saker ombord och gick Landswägen hit neder till sin fader, hwarest han anlände den 17 augusti och intet stort gick ut, innan han fick sina kläder med bemalte båt den 22 hujus, då Mästarne redan hade angivit honom som en lösdrifware och han samma afton blef förd i arrest. Commendanten skulle inse, att Jöns Svensson ej var lösdrifware utan redligen hade lärt sitt handtverk och war hitkommen för att äska Embetet och blifwa mästare efter allmänna skråordningen.”

Av 1712 års längd förefaller det som om Sven skräddare har överlåtit en del av gården på sin sonen Jöns Svensson, som fått burskap som handskmakare den 21.3.1707. Eventuellt hade fadern sålt den avstådda delen till Jöns Svenssons blivande hustru *Karin Jönsdotter*, änka efter *kärrbyg-garen vid Fortifikationen Helge Olsson*. I bouppteckningen efter denne den 13.8.1712 uppges han ha efterlämnat en fjärdedels tomt på Kvarnberget ovanför Bödelsstrappan, som änkan hade köpt för 50 d smt och att hon skulle gifta om sig med handskmakaren Jöns Svensson.

Följande år står Sven skrädarens änka omväxlande med *Sven Jonsson Landssoldats* änka *Ingeborg Jönsdotter*. Var de identiska? Hon omtalas ännu 1720 men sedan sammanslås tydligen

de båda gårdarna. Jöns Svensson handskmakares änka betalade 1724 för näring. 1725 års tomtöreslängd talar om Jöns Svensson handskmakares arvingars gård. Samma år värderades gården, som 1730–35 kallas avskedade *sergeanten Anders Barcks* andra gård. Han erhöll 1730 6 d smt i hyra. Där bodde 1731 *tobaksspinnaren Petter Hansson Lundberg*, skriven hos kapten Hedenberg.

Inte förrän den 17.3.1736 framlades räkenskap över avlidne handskmakaren Jöns Svenssons och hans hustru Karin Gustafsdotters stärbhus (EIIb:14). Borgaren *Börge Wetterström* (1.4 år 1730) hade köpt gården för 30 d smt. Tidigare hade gården sålts på auktion till korpralen *Lars Hiström* men han kunde inte betala köpet. Sonen i stärbhuset Arfwid Lind omtalas. Skarprättaren *Christian Wessman* var skyldig stärbhuset.

F.d. *soldaten Olof Ödman* står i tomtöreslängden 1737–70. Vid bouppteckningen efter hans hustru *Ingrid Andersdotter* den 13.10.1747 sades de äga en liten ryggåsstuga med ett litet visthus och vind över på Väderkvarnsberget, värd 90 d smt. Ingrid Andersdotter var samsyster till f.d. soldaten vid Västgöta regemente *Per Gadds* hustru i Råster, Gerdhems socken, boende i en liten backstuga. Per Gadd var dödligt sjuk.

Det förefaller som om grannen i öster *Johan Adam Gierken* blev ägare även av denna gård, innan den övertogs av *båtekarlen Jöns Lundström*, som den 21.9.1782 för lån av 500 d smt (83 rdr 16 skill specie) av handlanden *Anders Enander* pantsatte sin gård på Kvarnberget nr 47 (motsvarande nr 39 1787) Jöns Lundström ägde gården vid branden 1793 efter vilken ödetomten inköptes av underskulden *Magnus Claesson*.